

VITNESMÅL, n. 3. Hvad ett vittne har att inför domstolen förmåla i ett mål. *Afgi/va v. om något. Friande, fallande v.*

VITTRA, v. n. 1. (om vissa ämnen) I luften sönderfalla till ett fint pulver. *V. út, se Utvittra. — Vittrande, n. 4.*

VITTRING, f. 2. 1) Ett ämnes sönderfallande i ett fint pulver, genom luftens inverkan. — 2) Sålunda uppkommet pulver. — 3) (jäg.) Smörja för räfsaxar, bestående vanligtvis af kamfer och hvitlök.

VIVAT! vi'vatt, int. (latinskt ord) Lefve!

VIVERE, vi'vere, n. sing. oböjl. (latinskt ord) Se *Vivre*.

VIVI, vi'vi, n. sing. oböjl. (i barnspråket) Sofva; sömn.

VIVRE, vi'vr, n. sing. oböjl. (fransyskt ord, af lat. *Vivere*, lefva) Föda, lifsuppehälle.

VIZIR, se *Visir*, m.

VOJ! int. (fam. o. skämtv.) Utrop, då man jemrar, beklagar sig. *Voj! voj!*

VOJA SIG, v. r. 1. (fam. o. skämtv.) Jemra sig, klaga. — *Vojande, n. 4.*

VOJT, m. 2. (sjöt.) Rulle, hvarpå en logglinja upprullas.

VOJVOD, vójvód, m. 3. (pol. *Wojewode*, härförare) 1) (ford.) Ståthållare i en polsk provins. — 2) Titel, som hospodarerna i Moldau och Wallachiet fordorm förde.

VOJVODSKAP, n. 3. 1) En vojvods embete, värdighet. — 2) Landskap, der en vojvod var ståthållare.

VOKAL, --ál, m. 3. (gram.) Sjelfljudande bokstaf, sjelfljud. [*Vocal*].

VOKALFÖRÄNDRING, vokál --, f. 2. (gram.) Ombyte af vokal vid böjningen af vissa ord, t. ex.: *Fader, fäder; Binda, band.*

VOKALISK, a. 2. (gram.) Sjelfljudande. [*Voc*—].

VOKALMUSIK, —álmusík, f. sing. Det slags musik, som endast är bestämd för sång, och uti hvilken musik och diktkonst förena sig. [*Voc*—].

VOKATIV, --i'v, m. 3. (gram.) Femte kasus i den latinska och efter denna bildade språkläror. Tilltalsfall, Tillropsställning. Skrifves äfv. enligt latinet *Vocativus*. [*Vokatif*].

VOLANG, vållång, m. 3. (fr. *Volant*). En halfrund läderboll, hvars flata sida är besatt med fjädrar, och som begagnas för tidsfördrif att med sältra uppkastas i luften, då fjädrarne en stund der hålla den uppe.

VOLATIL, --i'l, a. 2. (kem.) Som lätt förflygtig.

VOLATILISERA, v. a. 1. (kem.) Förflygtiga. — *Volatilisering, f. 2.*

VOLFRAM, vållfram, m. sing. (t. *Wolfram*) 1) En tung, hård metall, med färg och glans af jern. — 2) Ett slags mineral, hvari denna metall finnes.

VOLKAN, vållkán, m. 3. (lat. *Vulcanus*, eldens gud) Eldsprutande berg. — Skrifves äfv. *Vulkan*. [*Volcan*].

VOLKANISK, a. 2. Som tillhör eller härrör af eldsprutande berg. *V. kraft. V-a stenarter. V. aska.* — Äfv. *Vulkanisk*. [*Volcanisk*].

VOLKANMAL, vållkánmál, m. 2. Fisk af malslätget, 4 tum lång, i Andernas bergsjöar; utkastas ofta kokt af slamsprutande vulkaner. *Silurus Cyclopus*.

VOLONTÄR, vållångtär, m. 3. (fr. *Volontaire*) Frivillig soldat. [— tör].

VOLT, vållt, m. 3. (fr. *Volte*) 1) Svängning. — 2) (ridk.) Krets, hvari ryttaren rider hästen i

ridhus eller bana. — 3) (fäktk.) Rörelse, för att undvika motståndarens hugg. — 4) (i kortspel och kortkonster) Konstgrepp, då korten så vändas och blandas, att ett visst kort får en viss plats, ofvanpå eller i midten af leken. *Slå v.*, göra ett sådant konstgrepp.

VOLTAISK, vålltäisk, a. 2. (fys.) *V. stapel* ell. *Voltas stapel* (så kallad efter uppfinnaren *Volta*), stapel, hvarmed galvaniska fenomeners åstadkommas, sammanlagd af zinkskifvor och silfver- eller kopparskifvor, med våta papp- eller läderskifvor på det sätt upplagda, att först ligger en silfver- eller kopparskifva, dernäst zink, så papp, derpå åter silfver eller koppar, zink o. s. v., samt sist zink, då man börjat med silfver, eller tvärtom.

VOLTIGE, vållti'sch, m. 3. (franskt ord) 1) Dans på slak lina. — 2) Konsten att utan begagnande af stigbyglar göra språng upp på, öfver eller ifrån en häst.

VOLTIGERA, vålltischëra, v. n. 1. (fr. *Voltiger*) 1) Dansa på slak lina. — 2) Göra språng upp på, öfver eller ifrån en häst.

VOLTIGEUR, vålltischör, m. 3. 1) Lindansare på slak lina. — 2) En som är öfvad i konsten att voltigera (bem. 2), att göra luftsprång. Luftsprångare. — 3) (i franska arméen) Lätt infanterist, inöfvad i konsten att voltigera (bem. 2).

VOLUT, —út, m. 3. (lat. *Voluta*) Snäckformig prydnad på pelares kapitäl.

VOLUMINÖS, ---ö's, a. 2. (fr. *Volumineux*) 1) Som har mycken volym, stort omfång. — 2) (om böcker) Bestående af många delar eller band. Säges äfv. om en bok, som har ett stort arkital.

VOLUSPA, se *Völuspa*.

VOLYM, -y'm, m. 3. (fr. *Volume*, af lat. *Volumen*) 1) Vid, omfång; (fys.) storleken af det rum, som en kropps massa intager. — 2) Bunden del af en bok; bunden bok.

VOMERA, v. n. 1. (lat. *Vomere*) Kråkas.

VOMITIV, --i'v, n. 3. o. 5. Kråkemedel.

VON, fánn. Tysk preposition, som betyder: af. Brukas i vissa adelsnamn.

VORDEN, part. pret. af *Varda*.

VOTERA, v. n. 1. (af lat. *Votum*) Rösta. *V. på någon. V. út, se Utvotera. — V. a. Afgöra, besluta genom röstning. V. en tacksägelseadress. — Voterande, n. 4. o. Votering, f. 2.*

VOTERINGSLISTA, f. 1. Lista på voterande.

VOTERINGS-PROTOKOLL, -----käll, n. 3. o. 5. Protokoll, som föres vid votering.

VOTERINGSSEDEL, m. 2. pl. — *sedlar*. Sedel, hvarpå en voterande skrivit sitt votum.

VOTERINGSURNA, f. 1. Urna, hvari voteringssedlar läggas.

VOTUM, vötumm, n. pl. *vota*. (latinskt ord, som egentl. betyder: löfte, önskan) Röst, som vid omröstning afgifves.

VRAK, se *Vräk*, I.

VRAK, n. 3. (af *Vräka*) 1) (i sing.) Hvad som blifvit vräkt såsom odugligt. — *Syn. Vrakgods, Utskott.* — 2) Fartyg, som af storm och våg blifvit så skadadt, att det driver omkring i sjön, utan att kunna styras, eller är uppvräkt på land. — 3) Se *Strandvrak*. — 4) (fig. fam.) Oduglig människa.

VRAKA, v. a. 1. Frånskilja det som är odugligt.

VRAKBRÅDE, n. 3. Såsom odugligt vräkt bråde.

VRAKFÅGEL, m. 2. pl. — *fåglar*. En flytande simfågel, 29 tum lång; hanen svart och